

ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ ČESKÝCH TELEVIZÍ
| 2011/Q1 |

Analýza zpravodajství českých televizí

Posuzované období: 1. čtvrtletí 2011

Realizace:

Media Tenor, spol. s r. o.
Pavel Herot, Čestmír Kalus
pavel.herot@mediatenor.cz

Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava
Tel: 596 126 126

Stav: 9. 5. 2011
Verze 01

OBSAH

1. Metodologický úvod	4
2. Přehled kritérií	5
3. Management summary	6
4. Tematická variabilita a struktura zpravodajství	7
5. Vztažné oblasti zpravodajství	13
6. Politické zpravodajství	18
7. Ekonomické zpravodajství	22
8. Gender	24

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Variabilita domácího zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací).....	7
Graf 2: Podíl deseti nejčtenějších domácích témat na celkovém množství příspěvků (pouze delší formy; srovnání hlavních zpravodajských relací)	7
Graf 3: Variabilita zahraničního zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací).....	8
Graf 4: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Televizních novin (úroveň kategorie témat).....	8
Graf 5: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Zpráv TV Prima (úroveň kategorie témat).....	9
Graf 6: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii ZDRAVOTNICTVÍ na zpravodajství hlavních relací.....	10
Graf 7: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „přírodní kalamity“ na zpravodajství hlavních relací.....	10
Graf 8: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „násilí na dětech“ na zpravodajství hlavních relací.....	11
Graf 9: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii BEZPEČNOST na zpravodajství hlavních relací.....	11
Graf 10: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii UMĚNÍ, KULTURA na zpravodajství hlavních relací.....	12
Graf 11: Vývoj podílu „živých vstupů“ na zpravodajství hlavních relací.....	12
Graf 12: Podíl příspěvků bez vztahu k ČR na celkovém počtu příspěvků (srovnání Událostí, Televizních novin a Zpráv TV Prima).....	13
Graf 13: Srovnání tematické agendy Událostí a Televizních novin ve zpravodajství o zahraničí (úroveň tematický aspekt).....	14
Graf 14: Vztažné oblasti zahraničního zpravodajství (Události).....	14
Graf 15: Poměr mezi podílem příspěvků z jednotlivých regionů a podílem obyvatel (Události).....	15
Graf 16: Srovnání tematické agendy zpravodajství o regionech (Události x Tel. noviny)	16
Graf 17: Pokrytí krajů v pořadech regionálního zpravodajství ČT.....	16
Graf 18: Vývoj vyváženosti pokrytí Moravskoslezského kraje a Olomoucka v Reportu a Událostech v regionech (Ostrava).....	17
Graf 19: Rozdíly v tematické agendě regionálních relací ČT1 a TV NOVA – tematické aspekty.....	17
Graf 20: Srovnání míry neutrality prezentace politických stran a podílu výpovědí o programové politických postojích/krocích (Události)	19
Graf 21: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (Události).....	19
Graf 22: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (Ozvěny dne)	20
Graf 23: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (Události).....	20
Graf 24: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (Ozvěny dne)	21
Graf 25: Kontext prezentace Alexandra Vondry – srovnání hlavních relací	21
Graf 26: Vývoj prezentace podnikové sféry (Události)	22
Graf 27: Vývoj prezentace podnikové sféry (Televizní noviny)	22
Graf 28: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Události)	23
Graf 29: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Ozvěny dne 18:00).....	23
Graf 30: Vývoj podílu žen ve zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací).....	24
Graf 31: Počet různých žen ve zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací).....	24
Graf 32: Hitparáda nejpopsanějších žen (Události).....	25

1. Metodologický úvod

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění analýzy zpravodajských pořadů vybraných elektronických médií, kterou pro Českou televizi na čtvrtletní bázi zajišťuje společnost Media Tenor. Spolupráce byla zahájena v červenci 2001 a od té doby kontinuálně probíhá.

Kritéria, prostřednictvím kterých tato analýza posuzuje kvalitu zpravodajství České televize, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry zpravodajství napomáhá divákům „utvořit si vlastní názor na stav a vývoj společnosti ve všech důležitých oblastech“. S ohledem na toto kritérium je posuzována kvalita zpravodajství, ať již domácího, zahraničního, ekonomického nebo politického.

Hodnocena je tedy především variabilita, tematická struktura, zájem o relevantní tematické aspekty (například EU, hospodářská politika), způsob informování o politických stranách, případně také další atributy zpravodajství v závislosti na klíčových skutečnostech, které se v průběhu analyzovaného období staly jak v ČR, tak ve světě. Z důvodu posouzení pozice Událostí a Událostí, komentářů jsou výsledky, je-li to účelné, porovnávány také s výsledky analýzy Televizních novin a Zpráv TV Prima (jako reprezentantů privátních televizí) nebo Ozvěn dne 18:00 (jako představitele jiného typu média veřejné služby).

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ a „přesnosti“ informací zveřejněných v jednotlivých příspěvcích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu zpravodajských pořadů prostřednictvím zkoumání jeho obsahové struktury a jednoznačně identifikovatelných atributů.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od 1. 1. 2010 do 31. 3. 2010; grafy prezentující vývoj v čase zachycují období od 1. 3. 2009 do 31. 3. 2010. V relacích elektronických médií, které byly zařazeny do analýzy, bylo v 1. čtvrtletí 2010 odvysíláno a analytickým týmem zpracováno celkem 13 837 příspěvků.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm čtenářům, kteří doposud nemají zkušenost s obsahovou analýzou obecně a s její konkrétní aplikací v rámci projektu analýz zpravodajství pro ČT.

2. Přehled kritérií

Obsahová analýza připravovaná pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledu na strukturu zpravodajství. Pro tuto kvartální analýzu byla vybrána následující kritéria:

Tematická variabilita a struktura zpravodajství

Kritérium posuzuje různorodost a relevanci domácího a zahraničního zpravodajství jako takového. Základním interpretačním východiskem je premisa, že čím je zpravodajství obsahově variabilnější, tím více podnětů dostává divák pro nezávislé vytvoření vlastního názoru. To je plně v souladu s úlohou média veřejné služby.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového (tj. mají obecnější platnost, mohou sloužit jako hodnotové orientátory), jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skutků nebo která jsou zařazována s cílem poskytnout „zábavu“ (například kuriozity, nehody, individuální trestné činy, „zvířátka“).

Vztažné oblasti zpravodajství

Stejně jako tematickou variabilitu je možné posuzovat variabilitu zpravodajství o geografických oblastech. Je možné posoudit podíl domácího a zahraničního zpravodajství a vyváženost zpravodajství o domácích regionech.

Politické zpravodajství

Způsob referování o politických stranách je důvodem spekulací o „vyváženosti“ a vzájemném vztahu médií k politikům. Analýza vychází z teoretického předpokladu, že jednotliví novináři zachovávají od popisovaných/citovaných politiků/stran odstup a nemají žádný důvod informace prezentovat v negativním nebo pozitivním kontextu. Analýza tak ctí „presumpci“ nevinny novinářů při tvorbě politického zpravodajství.

Kvalitu politického zpravodajství je možné posuzovat prostřednictvím analýzy podílů informací o programově politických postojích/krocích stran a jejich představitelů. Vysoký podíl stranických a mezistranických informací zpravidla vede k tomu, že strana je vnímána jako „nejednotná“ bez specifického programového vymezení.

Kromě toho analýza nabízí také informaci o hodnocení jednotlivých stran, přičemž explicitní hodnocení politiků/politických stran zpravidla nepochází od reportérů, ale od politických partnerů a odpůrců.

Ekonomické zpravodajství

Ekonomika patří ke klíčovým tématům zpravodajství. Intenzita a způsob informování o ekonomické situaci země ovlivňuje připravenost voličů účastnit se voleb, ale styl zpravování o ekonomice také pochopitelně ovlivňuje kupní chování veřejnosti. Proto analýza sleduje vývoj zájmu o ekonomiku ČR, hodnocení ekonomické situace a také tematické aspekty ekonomických informací.

Minority ve zpravodajství, problematika gender

Důležitým úkolem médií je informovat o menšinách a pro menšiny. Obsahová analýza umožňuje posoudit četnost a kvalitu zpravodajství o minoritách. K minoritám s ohledem na situaci v mediální realitě jsou v této analýze zařazeny i ženy.

3. Management summary

Variabilita obsahové agendy: Nejvariabilnější domácí zpravodajství v souhrnu všech i delších forem příspěvků přinesly v prvním čtvrtletí roku 2011 s převahou Události. Druhé nejvariabilnější zpravodajství odvysílaly z hlediska daného kritéria Zprávy TV Prima.

Nejvariabilnější zahraniční zpravodajství ve všech formách přinesly (podobně jako už od prvního čtvrtletí 2007) v 1. čtvrtletí tohoto roku Události (154 různých aspektů tematicky se nevztahujících k dění v ČR). Druhý nejvyšší počet různých zahraničních témat odvysílaly Televizní noviny.

Na základě rozsáhlého korpusu dat lze konstatovat, že relativní převaha příspěvků z kategorií NEHODY, BEZPEČNOST, PŘÍRODA (případně také v dlouhodobém porovnání SPOLEČNOST) ve prospěch Televizních novin oproti Událostem je dlouhodobý fakt, který dokládá základní rozdíly v tematických prioritách zpravodajství privátní a veřejnoprávní televize. Obdobné rozdíly vyplývají ze srovnání Událostí se Zprávami TV Prima.

Události se ve srovnání s Televizními novinami v prvním čtvrtletí 2011 intenzivněji věnovaly kategorii UMĚNÍ, KULTURA (filmová a divadelní tvorba, udílení Oscarů a Českých lvů, výtvarné umění, ochrana historických památek), prezentaci MEZINÁRODNÍCH UDÁLOSTÍ (ozbrojené konflikty v arabském světě, boj proti terorismu) a problematice STÁTNI SPRÁVY (situace ve vládě, manipulace volebních výsledků v regionech, prezident).

Vztažné oblasti: Z dlouhodobého srovnání podílu příspěvků o zahraničí na hlavním zpravodajství ČT, TV Nova a TV Prima vyplývá, že nejmezinárodněji orientovanou relací jsou Události: Podíl zpráv o dění v zahraničí se v Událostech v uplynulých třinácti měsících pohyboval v pásmu 25 až 35 %, přitom v únoru a březnu 2011 se děním v zahraničí zabýval přibližně každý třetí příspěvek. Ve zprávách privátních stanic získává zahraničí obvykle prostor v rozmezí od 12 % do 23 %. V březnu 2011 došlo k výraznému nárůstu u Televizních novin TV Nova (28 %) v souvislosti s neštěstím v Japonsku.

Dlouhodobě nejprezentovanější zemí v zahraničním zpravodajství Událostí jsou Spojené státy americké. Vzhledem k nepokojům v severní Africe se však momentálně do čela zájmu dostala Libye a na třetí místo hned za Spojené státy Egypt, následován zemětřesením stíženým Japonskem.

V prvním čtvrtletí roku 2010 věnovaly Události 27 % regionálně zaměřených příspěvků Praze (tj. o deset procentních bodů méně než v předchozím čtvrtletí, kdy relace věnovala prostor pátrání po pohřešované Aničce a komunální politice hlavního města). V rámci zpráv o regionech zveřejnily Televizní noviny a Zprávy TV Prima nižší podíl příspěvků o Praze (21 %, resp. 14 %), vyšší podíl Ozvěny dne 18:00 (44 %).

Politické zpravodajství: S nejvyšším podílem programově politických postojů/kroků byla v Událostech ve sledovaném období prezentována TOP 09, s nejvyšší neutralitou byla zmiňována KDU-ČSL a s nejnižším podílem informací o faktické politice a nejnižší mírou neutrality ČSSD.

S nejvyšší mírou výpovědí o negativních skutečnostech prezentovaly Události v rámci politického zpravodajství KSČM (23,5 % výpovědí s negativním kontextem), kdy významná část negativního image strany byla spojena s kritikou vystoupení poslanců Marty Semelové a Miroslava Grebeníčka ve Sněmovně, kteří brojili proti zákonu o třetím odboji. Podíl výpovědí v negativním kontextu u ČSSD a ODS byl ve sledovaném období shodný.

Politikem s nejméně příznivým mediálním obrazem v Událostech se v prvním čtvrtletí 2011 stal Alexandr Vondra, zejména kvůli zakázce za 766 milionů Kč firmě ProMoPro v době předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

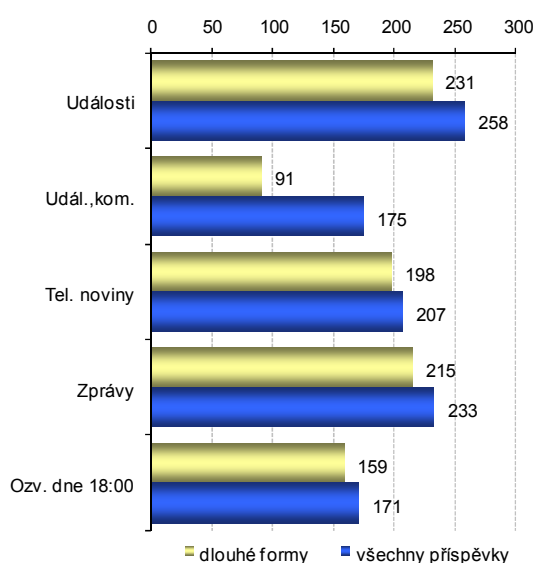
Ekonomika: Za poslední sledovaný rok byla podniková sféra v Událostech nejpozitivněji představena v lednu 2011. V březnu se v obrazu podnikové sféry projevil boj o ovládnutí zadlužené Sazky, havárie v jaderné elektrárně Fukušima a zásah Vojenské policie v České televizi.

Gender: Míra zastoupení žen se v médiích veřejné služby dlouhodobě pohybuje v pásmu 14–21 %, v případě privátních stanic v pásmu 27–31 %. Vyšší prostor věnovaný ženám ve zpravodajství privátních stanic je dlouhodobým jevem, souvisejícím do značné míry s tematickou strukturou zpravodajství. Zájem o nehody, individuální kriminalitu (a s tím spojené vystupování převážně ženských tiskových mluvčích policie), kuriozity či přírodu poskytuje větší prostor prezentaci žen než témata spojená např. s EU nebo českou politickou scénou.

4. Tematická variabilita a struktura zpravodajství

Tematická variabilita posuzuje, jak dalece bylo zpravodajství různorodé. Každému jednotlivému příspěvku je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu, který je průběžně rozšiřován v závislosti na nových aspektech, které s vyšší frekvencí výskytu do zpravodajství pronikají. Seznam sám obsahuje k 1. 1. 2010 přibližně 900 různých tematických aspektů. Hodnoty v Grafu 1 ukazují, kolik různých témat z celkového množství bylo v daném zpravodajském pořadu za analyzované období prezentováno. Žluté pruhy zobrazují variabilitu v delších zpravodajských formách (filmové reportáže, živé vstupy, rozhovory), modré pruhy zahrnují všechny formy (tedy včetně přehledů zpráv, čtených zpráv ve studiu či obrazových zpráv). Pokud pořad dosáhl vysoké tematické variability v delších formách, ukazuje to, že zpravodajství zpracovává různorodou realitu systematicky a důsledně.

Graf 1: Variabilita domácího zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)

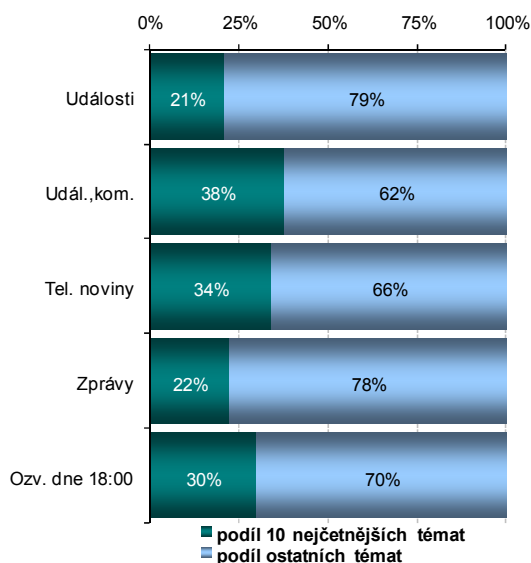

Graf 1 dokládá, že nejvariabilnější domácí zpravodajství v souhrnu všech i delších forem příspěvků přinesly v prvním čtvrtletí roku 2011 s převahou Události. Druhé nejvariabilnější zpravodajství odvysílaly z hlediska daného kritéria Zprávy TV Prima.

Výsledky variability jsou do značné míry ovlivněny formátem a dramaturgií pořadu. Nižší hodnoty v případě Událostí, komentářů vycházejí ze struktury relace, která se zaměřuje na detailní a analytický rozbor klíčových kauz daného dne, jež jsou na delším časovém úseku reflektovány samotnými účastníky dění, komentátory či experty v dané oblasti. Ostatní události dne jsou prezentovány formou bleskového souhrnu, což ve svém důsledku vede v rámci komentovaného zpravodajství ČT k nejvyššímu rozdílu mezi počtem příspěvků delších forem a celkovým počtem odvysílaných zpráv mezi hlavními zpravodajskými relacemi elektronických médií.

Události, komentáře se svým detailnějším rozpracováváním nejvýznamnějších témat uplynulého dne s Událostmi formátově doplňují.

Graf 2: Podíl deseti nejčtenějších domácích témat na celkovém množství příspěvků (pouze delší formy; srovnání hlavních zpravodajských relací)

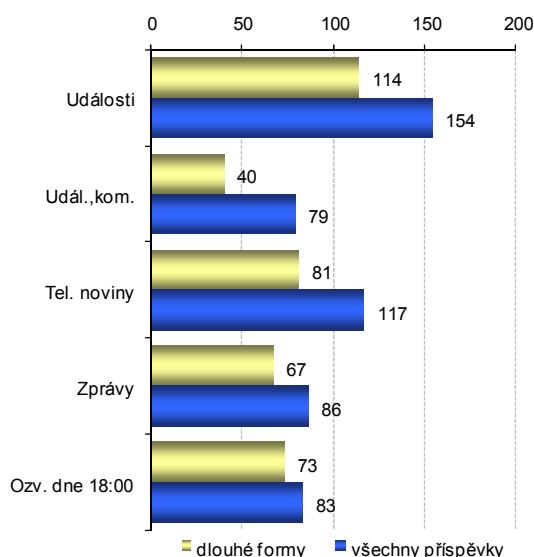
Graf 2 ukazuje rovnoměrnost pokrytí domácího zpravodajství. Porovnává podíl prostoru, který věnovaly relace deseti nejčastěji prezentovaným tématům, s podílem prostoru, jež zaujala všechna ostatní témata. Čím nižší je podíl pro 10 nejčtenějších témat, tím více prostoru zbývá pro prezentaci dalších témat, a tím rovnoměrněji zpravodajství pokrývá realitu. Relativní vyjádření použité v grafu má navíc tu výhodu, že do výsledků nepromlouvá délka relace, na níž je do značné míry závislý počet různých odvysílaných témat.

Z Grafu 2 vyplývá, že nejvyšší rovnoměrnosti pokrytí domácího zpravodajství dosáhly v prvním kvartálu roku 2011 stejně jako v uplynulých obdobích Události následované Zprávami TV Prima. Zpravodajství TV Nova věnovalo deseti nejčastěji zmiňovaným tematickým aspektům výrazně větší prostor ve vysílání než předchozí dvě jmenované zpravodajské relace.

V souladu s nižší tematickou variabilitou domácího zpravodajství v Událostech, komentářích získala desítkou nejčastěji prezentovaných témat vyšší podíl na celkovém počtu příspěvků ve srovnání s ostatními pořady.

Stejně jako je možné určit variabilitu domácího zpravodajství, lze tato kritéria aplikovat také na variabilitu zahraničního zpravodajství. Vzhledem k tomu, že zahraničním zprávám je ve zpravodajství vyhrazen menší prostor, jsou i absolutní čísla ve srovnání s grafy charakterizujícími domácí příspěvky nižší.

Graf 3: Variabilita zahraničního zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)

Nejvariabilnější zahraniční zpravodajství ve všech formách přinesly (podobně jako už od prvního čtvrtletí 2007) v 1. čtvrtletí tohoto roku Události (154 různých aspektů tematicky se nevztahujících k dění v ČR). Druhý nejvyšší počet různých zahraničních témat odvysílaly Televizní noviny (117). Události, komentáře, Ozvěny dne 18:00 a Zprávy TV Prima zveřejnily obdobný počet různých zahraničních témat.

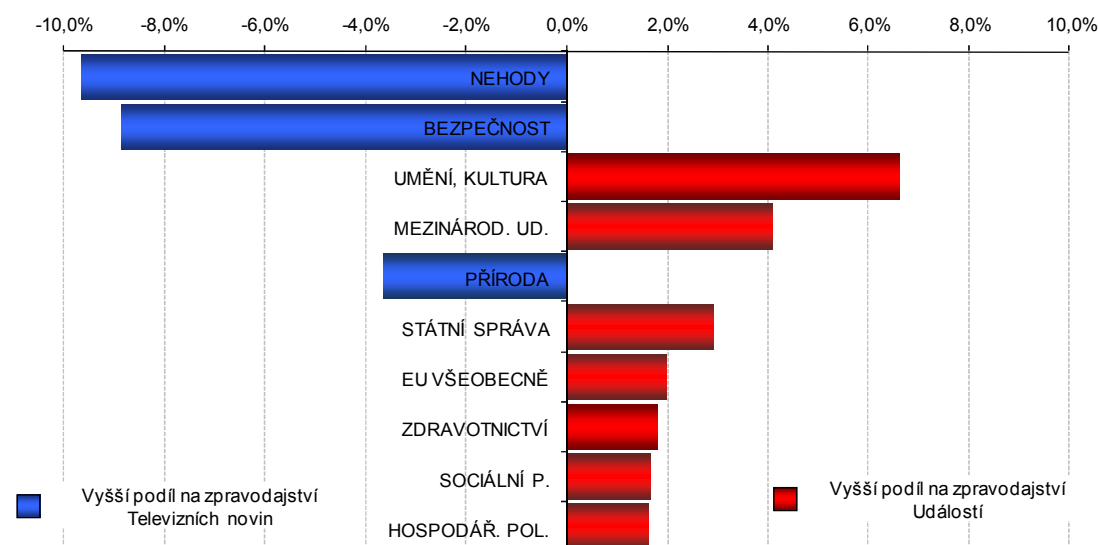
Také v delších formách prezentovaly nejvyšší počet různých témat Události (114 různých tematických aspektů), na druhé příčce se umístily Televizní noviny TV Nova (81).

Zahraněčí zpravodajství Událostí, komentářů vykazovalo v prvním čtvrtletí 2011 převahu variability ve všech formách ve srovnání s variabilitou témat prezentovanou pouze v delších formátech. Závislost variability na různých formátech souvisí v tomto případě s dramaturgickou koncepcí relace.

Poznámka: Ke struktuře zahraničního zpravodajství viz dále grafy 12, 13, 14.

Variabilita sama o sobě ještě nic nevyovídá o tematické struktuře. Z ní je přitom možné usuzovat na **relevanci** příspěvků. Platí, že relevantnější jsou ty příspěvky, které v sobě mají obecně společenský rozměr (tj. mohou sloužit jako hodnotové orientátory), které informují o důležitých aspektech spojených s veřejným zájmem či obecným národně-politickým směřováním (například EU, státní správa, ekonomika, školství apod.). Naopak příspěvky týkající se jednorázových „atraktivních“ témat (jako jsou dopravní či jiné nehody, individuální trestné činy, informace o celebritách, „zvířátkách“ apod.) jsou považovány za méně relevantní.

Graf 4: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Televizních novin (úroveň kategorie témat)

Graf 4 srovnává rozdíly v přístupu ke skladbě tematické agendy mezi redakcemi Událostí a Televizních novin. Hodnoty v levé části grafu vyjadřují procentuální převahu zájmu Televizních novin o danou tematickou kategorii z celkového počtu odvysílaných příspěvků, hodnoty v pravé části grafu ukazují silnější pozornost Událostí. Pro relevanci srovnání byly použity pouze příspěvky delších forem (reportáž, živý vstup, rozhovor).

Na základě rozsáhlého korpusu dat lze konstatovat, že relativní převaha příspěvků z kategorií NEHODY, BEZPEČNOST, PŘÍRODA (případně také v dlouhodobém porovnání SPOLEČNOST) ve prospěch Televizních novin oproti Událostem je dlouhodobý fakt, který dokládá základní rozdíly v tematických prioritách zpravodajství privátní a veřejnoprávní televize.

Události se ve srovnání s Televizními novinami v prvním čtvrtletí 2011 intenzivněji věnovaly kategorii UMĚNÍ, KULTURA (filmová a divadelní tvorba, udílení Oscarů a Českých lvů, výtvarné umění, ochrana historických památek), prezentaci MEZINÁRODNÍCH UDÁLOSTÍ (ozbrojené konflikty v arabském světě, boj proti terorismu) a problematice STÁTNI SPRÁVY (situace ve vládě, manipulace volebních výsledků v regionech, prezident).

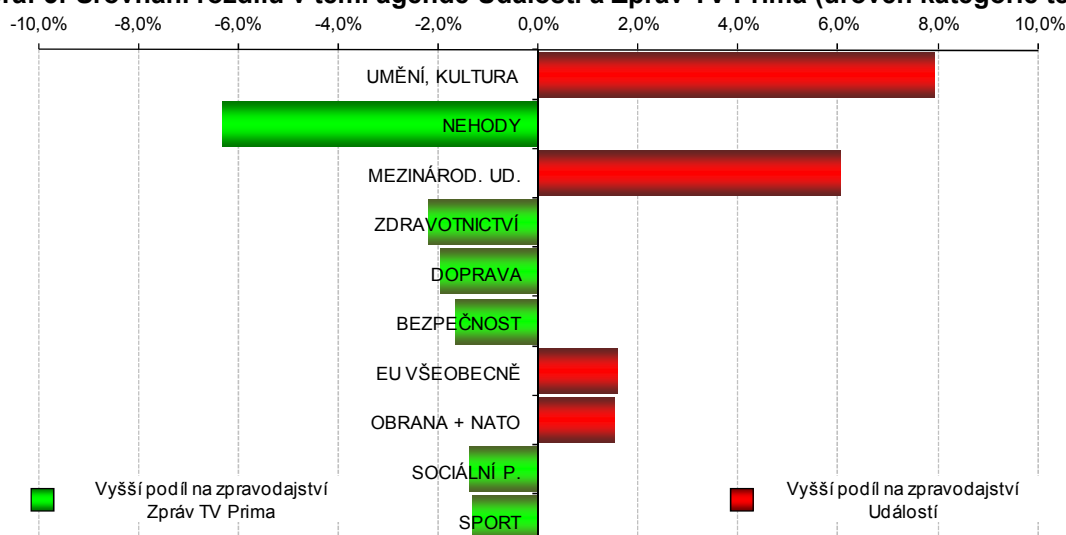
Události se dále relativně častěji než Televizní noviny věnovaly EVROPSKÉ UNII (zahraniční politika EU vůči arabským zemím, hospodářská politika EU – pomoc zadluženým zemím), ZDRAVOTNICTVÍ (úhradové systémy ve zdravotnictví, platy zdravotníků, zdravotní výzkum), SOCIÁLNÍ POLITICE (důchodový systém), nebo HOSPODÁŘSKÉ POLITICE (daňová politika).

Obdobný rozdíl v tematické struktuře je patrný i při srovnání Událostí se Zprávami TV Prima. Převažující pozornost věnovali redaktoři hlavních zpráv TV Prima stejně jako v minulých obdobích příspěvkům z divácky atraktivní oblasti NEHODY. Ve zpravodajství privátní stanice také převážila témata ZDRAVOTNICTVÍ (Zprávy TV Prima často informují o hygienických standardech – závadnosti potravin nebo vody), DOPRAVY a BEZPEČNOSTI.

Klíčová témata, na kterých stála svébytnost agendy hlavní relace České televize, se shodují s tématy vyplývajícími ze srovnání s Televizními novinami: UMĚNÍ/KULTURA, MEZINÁRODNÍ UDÁLOSTI, STÁTNI SPRÁVA a SOCIÁLNÍ a HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA.

Srovnání relací TV NOVA a TV Prima potvrzuje dlouhodobý trend: zatímco Televizní noviny svou pozornost dlouhodobě výrazněji zaměřují na oblast bezpečnosti a kriminality, Zprávy TV Prima do svého vysílání častěji zařazují příspěvky o nehodách.

Graf 5: Srovnání rozdílů v tem. agendě Událostí a Zpráv TV Prima (úroveň kategorie témat)

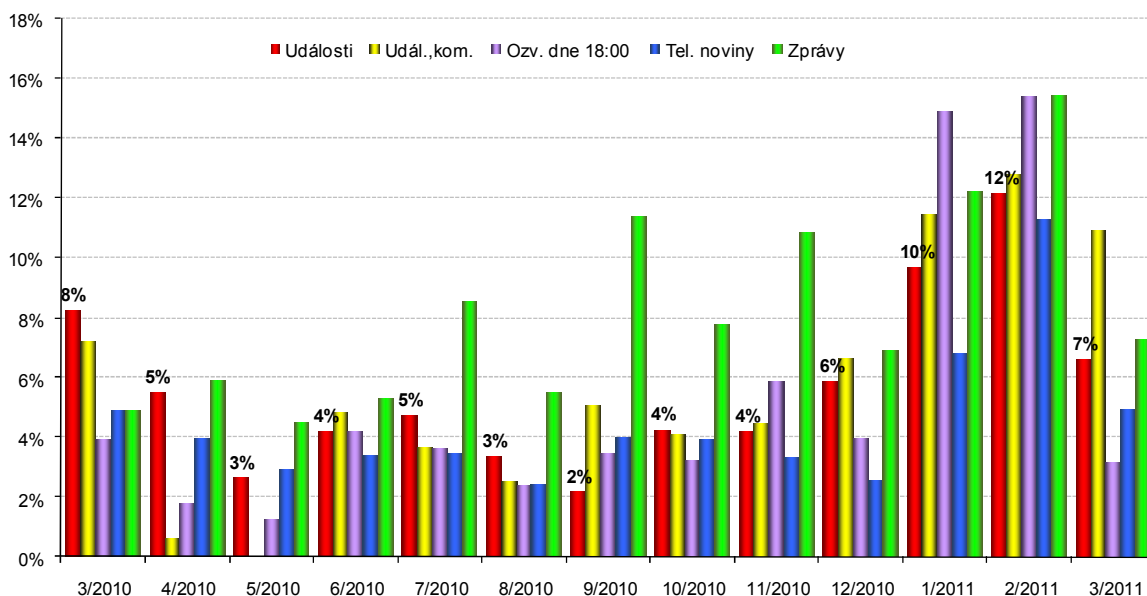

Poznámka: Média veřejné služby při rozhodování o zařazení či nezařazení příspěvku do vysílání dávají výběrovým kritériím jinou váhu než média soukromá. Hodnota zprávy je přitom určována třemi základními atributy: aktuálností, relevancí a „mírou neobvyklosti“. Zatímco soukromé televize „maximalizují“ hodnotu zprávy zařazením co nejméně obvyklých informací na úkor relevantních zpráv, editoři médií veřejné služby se soustředí na výběr relevantních příspěvků. Rozdíl ve výběru zpráv pak má své důsledky i v míře sledovanosti. Kurióznější, byť méně relevantní, zpravodajství je mezi diváky sledovanější (toto tvrzení platí paušálně, nikoliv pro všechny socio-demografické skupiny).

Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat, že ze srovnání veřejnoprávní ČT a privátních TV NOVA a TV Prima vyplývá, že nedochází k výraznějšímu sblížení tematické struktury zpravodajství obou typů médií. Popisované rozdíly jsou patrné dlouhodobě a nedochází v jejich rámci k významným změnám a posunům.

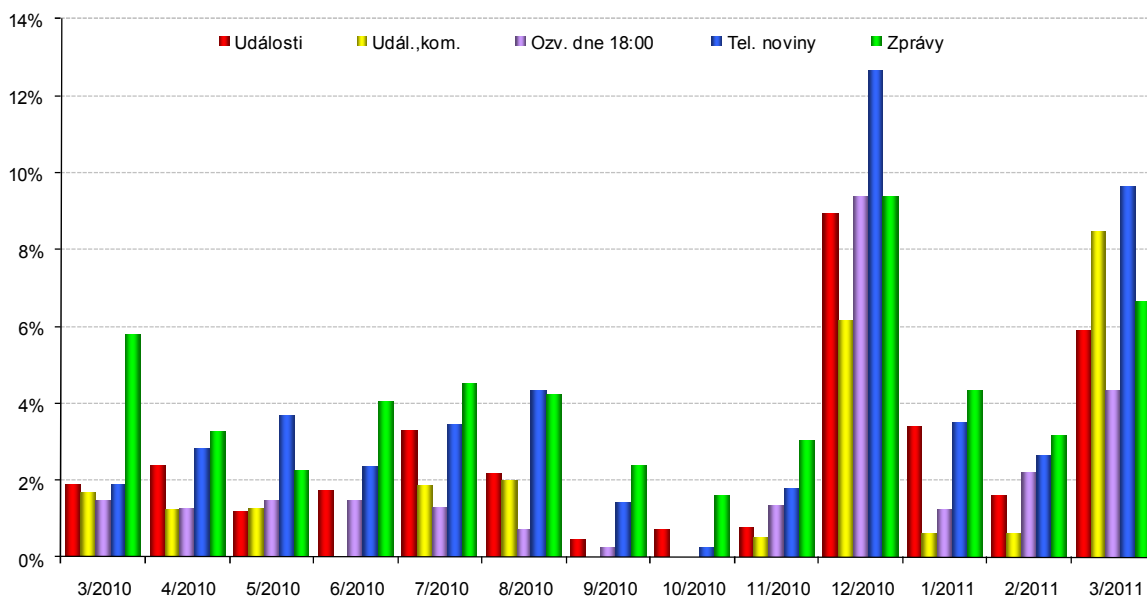
Jak dokladuje Graf 6, v prvním čtvrtletí 2011 došlo k výraznému nárůstu intenzity příspěvků kategorie ZDRAVOTNICTVÍ. Především v lednu a únoru na sebe výraznou pozornost obrátila výzva lékařů „Děkujeme, odcházíme“, vyjednávání L. Hegera s lékařskými odbory a dohoda společného memoranda. S nejnižší intenzitou se tomuto tématu věnovaly Televizní noviny TV Nova. Mimo to, Zprávy TV Prima pravidelně zařazují příspěvky o prodeji zdravotně závadného zboží.

Graf 6: Vývoj podílu příspěvků o tem. kat. ZDRAVOTNICTVÍ na zpravodajství hlavních relací

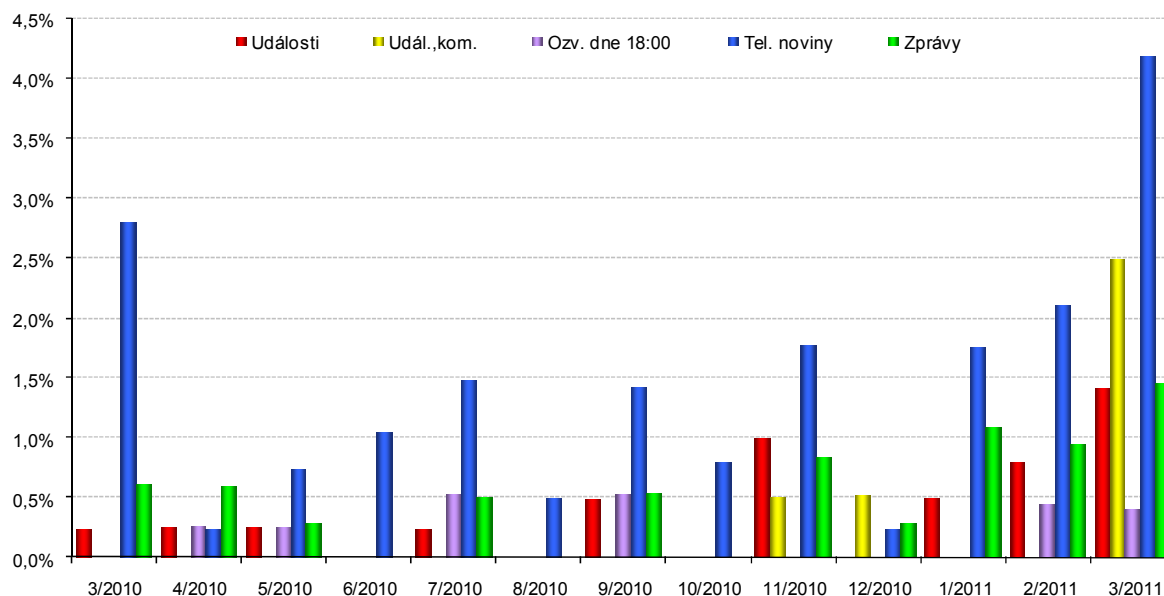
O přírodních kalamiťách s vyšší intenzitou referují dlouhodobě relace privátních stanic. Za posledních 12 měsíců dosáhl zmiňovaný tematický aspekt nejširší medializace v prosinci 2010 kvůli rozsáhlým sněhovým kalamiťám v ČR a v Evropě. Téma doznívalo ještě v lednu 2011, v únoru zasáhlo ničivé zemětřesení Nový Zéland. Podobně jako prosincovým událostem, tak stejně tak i březnovému zemětřesení a vlně tsunami v Japonsku a jejím následkům věnovaly relativně největší prostor Televizní noviny. Události, komentáře o nešťěstí v Japonsku referovaly s vyšší intenzitou než o předchozích přírodních kalamiťách.

Graf 7: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „přírodní kalamiť“ na zpravodajství hlavních relací

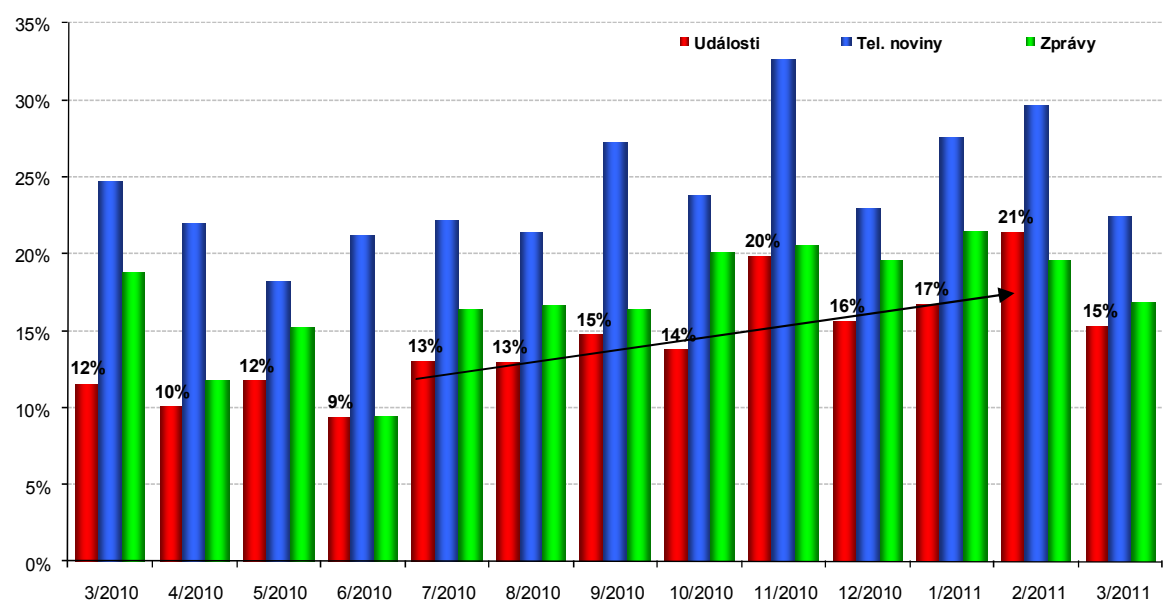
Televizní noviny zařazují do vysílání dlouhodobě nejvyšší podíl příspěvků o násilí na dětech. Stejně tak s nejvyšší četností referovaly o týrání malého Dominika v Brně a případu Aničky Janatkové. Události, komentáře daly kauze Aničky prostor v březnu po nalezení jejích ostatků, zadržení podezřelého Otakara T. a jeho úmrtí.

Graf 8: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „násilí na dětech“ na zpravodajství hlavních relací

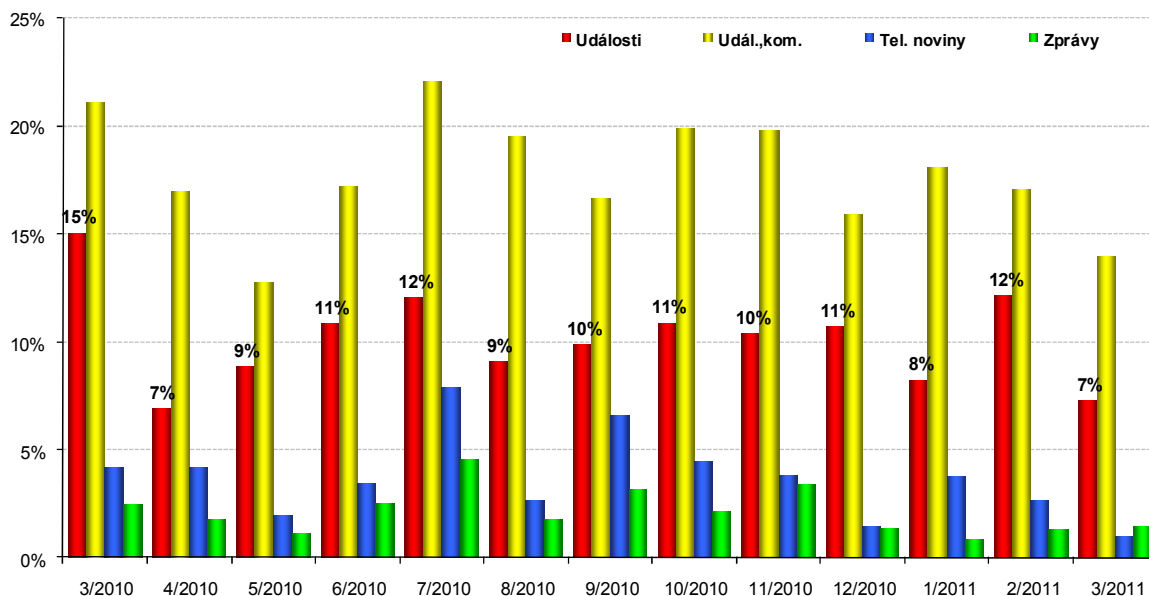
Události zařazují od druhého pololetí roku 2010 mírně vyšší podíl příspěvků s bezpečnostní problematikou než v předchozím období. Za nejvyšším podílem příspěvků týkajících se bezpečnosti v únoru stálo násilné potlačení protivládních demonstrací v Egyptě, Libyi a dalších zemích Blízkého východu. Dlouhodobě platí, že zpravodajství privátních televizí věnuje divácky atraktivní oblasti bezpečnosti a kriminality dlouhodobě vyšší pozornost než Události ČT. V lednu se v naplnění tematické kategorie Bezpečnosti projevil také teroristický útok na moskevském letišti Domodědovo.

Graf 9: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii BEZPEČNOST na zpravodajství hlavních relací

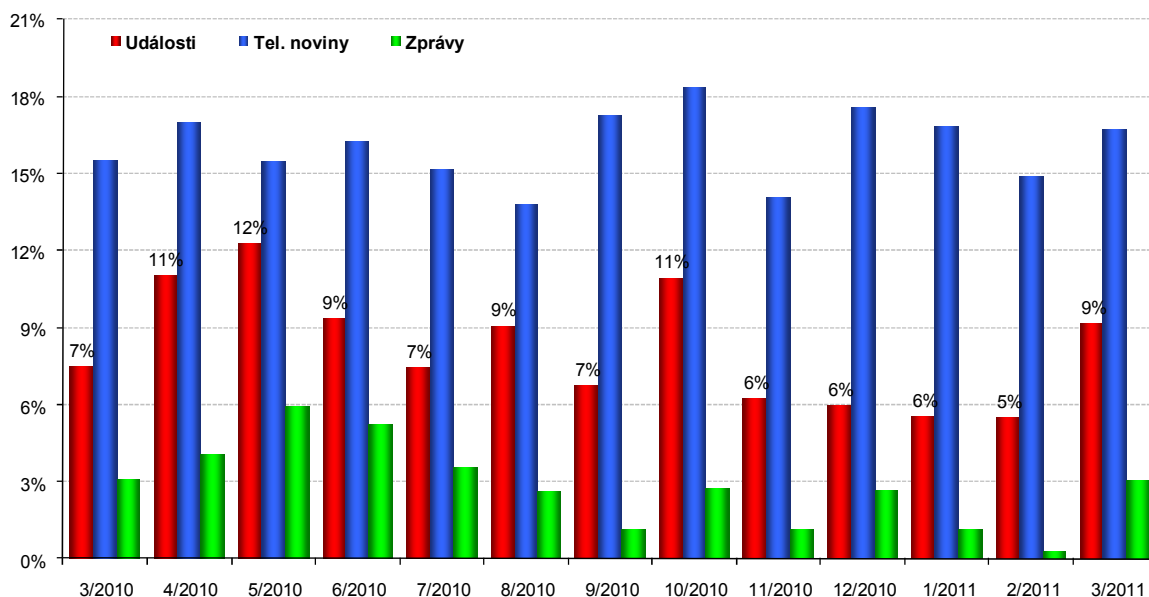
Děni v kultuře se s výrazně nejvyšší intenzitou od počátku roku 2010 věnují Události, komentáře. Přesto je v prvním čtvrtletí 2011 oproti dřívějším měsícům patrný mírný pokles. Kulturní zpravodajství Událostí, komentářů, stejně jako Událostí, je mimo Českou republiku všeobecně často spjato s Prahou. Zájem relací privátních stanic o kulturní informace byl v uplynulém čtvrtletí marginální.

Graf 10: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii UMĚNÍ, KULTURA na zpravodajství hlavních relací

Od druhého čtvrtletí 2009 Televizní noviny zařazují relativně nejvíce živých vstupů ze sledovaných relací. V prvním kvartále 2011 se podíl živých vstupů ve zpravodajské relaci TV Nova pohyboval v rozmezí 14 až 17 %. Ve Zprávách TV Prima se jedná o okrajovou formu. Na rozdíl od privátních médií využívá hlavní relace České televize živé vstupy častěji k prezentacím témat spojených se zahraničím nebo s mezinárodním děním (Události živě referovaly o přivítání nového roku a izraelsko-palestinských vztazích, v únoru o filmovém festivalu Berlinale a událostech v Egyptě a v březnu pravidelně o libyjském konfliktu).

Graf 11: Vývoj podílu „živých vstupů“ na zpravodajství hlavních relací

5. Vztažné oblasti zpravodajství

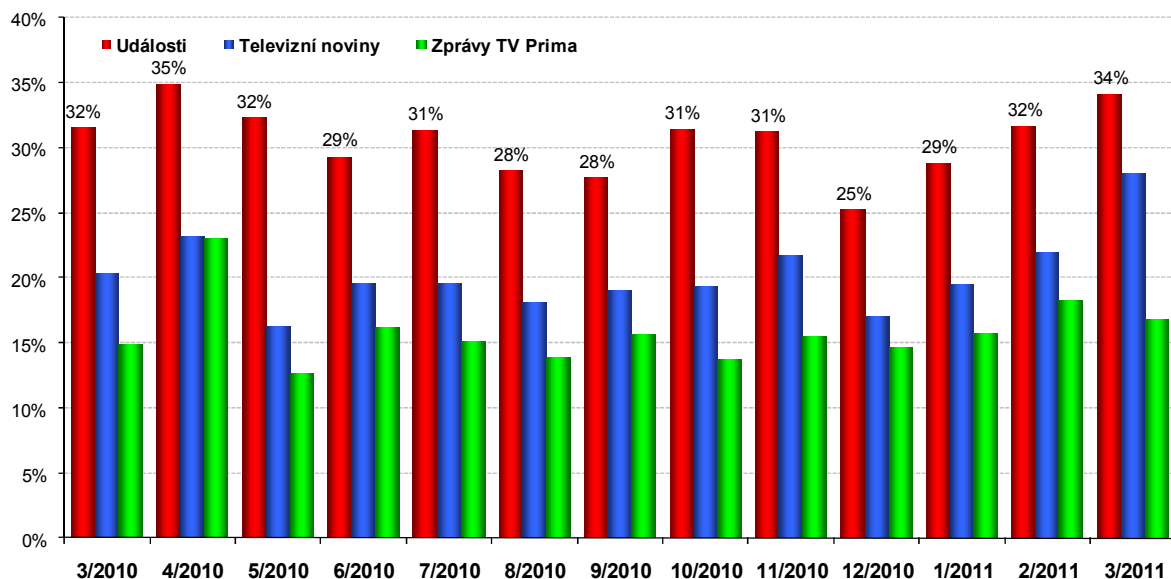
Pro každý jednotlivý příspěvek je zjišťována „vztažná oblast“, tzn., ke které geografické oblasti se příspěvek ve své většině vztahuje. Zahraniční vztažné oblasti jsou sledovány na úrovni zemí, případně větších geopolitických celků. Pro domácí zpravodajství je detailně monitorována vztažná oblast na úrovni obcí, okresů a krajů. Rozhodující pro určení vztažné oblasti je dopad informace. Legislativní proces v českém parlamentu bude klasifikován se vztahem k ČR (zákony platí pro celou populaci), ale omezení dopravy v blízkosti parlamentních budov má vztah pouze k Praze (řidiči v Chocni mohou zůstat klidní, pokud právě nemají cestu do Prahy).

Analýza rozděluje každý příspěvek podle toho, zda jsou v něm popisovány skutečnosti spojené s ČR, nebo ne (neznamená to tedy nutně, že obsah příspěvku musí být vztažen k území České republiky), na domácí a zahraniční.

Z dlouhodobého srovnání podílu příspěvků o zahraničí na hlavním zpravodajství ČT, TV Nova a TV Prima vyplývá, že nejmezinárodněji orientovanou relací jsou Události.

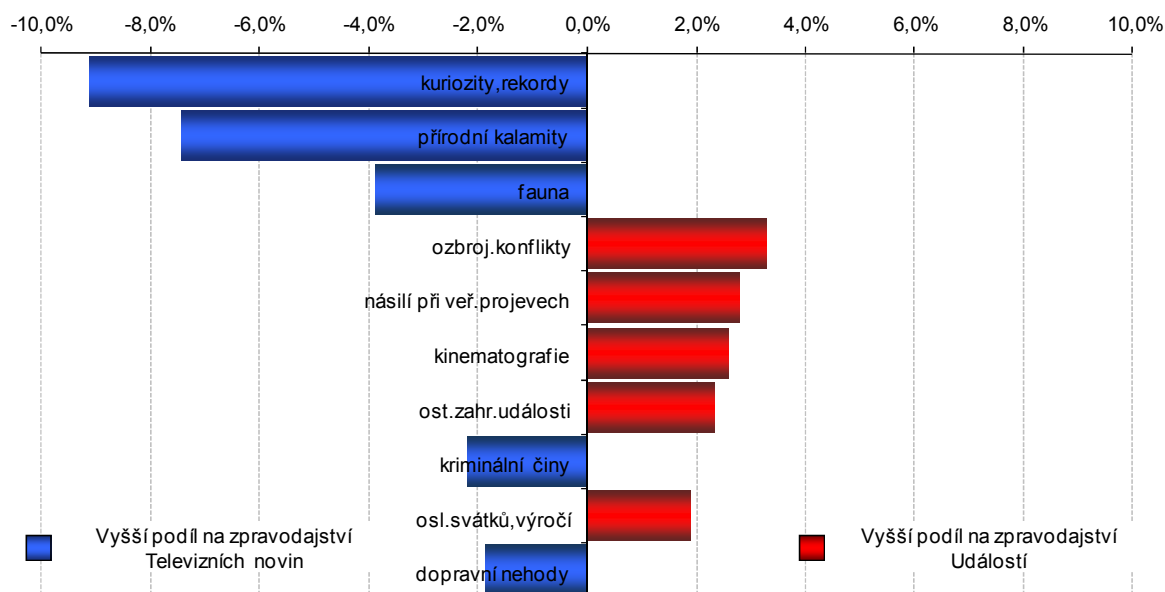
Podíl zpráv o dění v zahraničí se v Událostech v uplynulých třinácti měsících pohyboval v pásmu 25 až 35 %, přitom v únoru a březnu 2011 se děním v zahraničí zabýval přibližně každý třetí příspěvek. Ve zprávách privátních stanic získává zahraničí obvykle prostor v rozmezí od 12 % do 23 %. V březnu 2011 došlo k výraznému nárůstu u Televizních novin TV Nova (28 %) v souvislosti s neštěstím v Japonsku.

Graf 12: Podíl příspěvků bez vztahu k ČR na celkovém počtu příspěvků (srovnání Událostí, Televizních novin a Zpráv TV Prima)

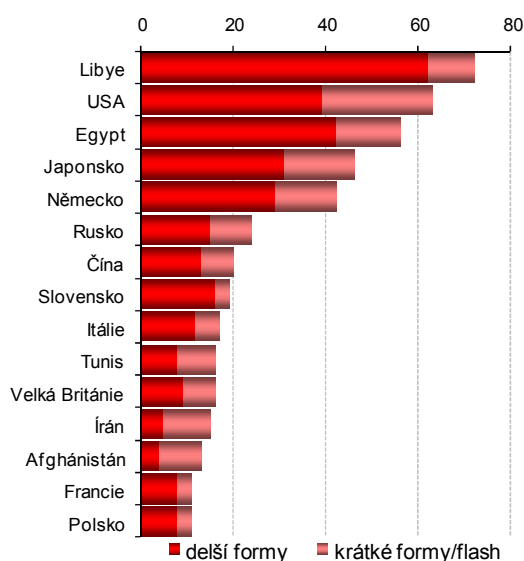
Vedle hodnocení zahraničních zpráv z hlediska variability (Graf 3) či celkového podílu příspěvků o zahraničí (Graf 12) lze analyzovat další podstatné kritérium, které dohromady s předchozími dvěma nabízí „trojrozměrný“ obraz kvality zahraničního zpravodajství. Ze srovnání agendy zahraničních příspěvků Událostí a Televizních novin v Grafu 13 vyplývá, že nejvýraznější rozdíl mezi oběma relacemi spočívá v preferenci divácky atraktivních „jednorázových“ témat v hlavní relaci TV Nova (kuriozity/rekordy, fauna, přírodní kalamity, nehody, kriminální činy).

Graf 13: Srovnání tematické agendy Událostí a Televizních novin ve zpravodajství o zahraničí (úroveň tematický aspekt)

Pro posouzení „geografické vyváženosti“ zahraničního zpravodajství je nutný detailnější pohled na zahraniční vztahné oblasti, které byly do vysílání kvůli aktuálnímu místnímu dění zařazovány.

Graf 14: Vztahné oblasti zahraničního zpravodajství (Události)

Dlouhodobě nejprezentovanější zemí v zahraničním zpravodajství Událostí jsou Spojené státy. Vzhledem k nepokojům v severní Africe se však momentálně do čela zájmu dostala Libye a na třetí místo hned za Spojené státy Egypt, následován zemětřesením stíženým Japonskem.

V souvislosti s USA Události nejčastěji referovaly o tradičním únorovém předávání Oscarů nebo o napjatém jednání o státním rozpočtu.

Filmový festival Berlinale, potraviny s obsahem nebezpečných dioxinů a jaderná energetika jako odezva na japonskou tragédii patřily k nejčastějším tématům zmiňovaným v Událostech ve spojitosti s Německem.

Oproti čtvrtému čtvrtletí 2011 poklesl zájem Událostí o Rusko přibližně na polovinu. Jediným výrazným tématem spojeným se zmiňovanou zemí byl teroristický útok na letišti Domodědovo.

Geografickou vyváženost domácího zpravodajství je možné orientačně poměřovat s údaji ČSÚ o podílu obyvatel jednotlivých oblastí na české populaci (obyvatele jednotlivých krajů je možné chápat jako představitele divácké skupiny, kterou zajímá dění v jejím okolí). Toto srovnání indikuje ty oblasti, které jsou zpravodajsky ve sledované relaci bohatě pokryté, a ty, u nichž je podíl příspěvků s ohledem na počet obyvatel dlouhodobě poddimenzován.

Poznámka: Struktura je stejně jako v případě zahraničního zpravodajství determinována přítomností regionálních zpravodajských týmů a zázemím, které je v daných regionech pro práci zpravodajů vytvořeno. Vyváženost regionálního pokrytí tak může jít v některých případech ruku v ruce jen s organizačními změnami.

Graf 15 ukazuje, že celostátní část Událostí věnovala stejně jako v předchozích obdobích v příspěvcích o regionech i v prvním čtvrtletí 2011 nejvíce pozornosti dění v Praze. Obecně platí, že ve zpravodajství o regionech dosahuje ve všech analyzovaných hlavních relacích ČT, TV Nova, TV Prima a ČRo1 nejvyššího podílu příspěvků Praha na úkor ostatních oblastí. Za vyšší mírou příspěvků o Praze nelze a priori hledat „pragocentrismus“ zpravodajů, Praha je přirozeně jako hlavní město dějištěm řady událostí, které nelze jen kvůli vyváženosti ignorovat (kulturní, sportovní akce, sídelní místo institucí s důsledky spojenými s jejich fungováním apod.). Nutný je proto detailnější pohled na tematickou strukturu zpravodajství o jednotlivých regionech, který poskytne hlubší pohled na příčiny zájmu o prezentované oblasti.

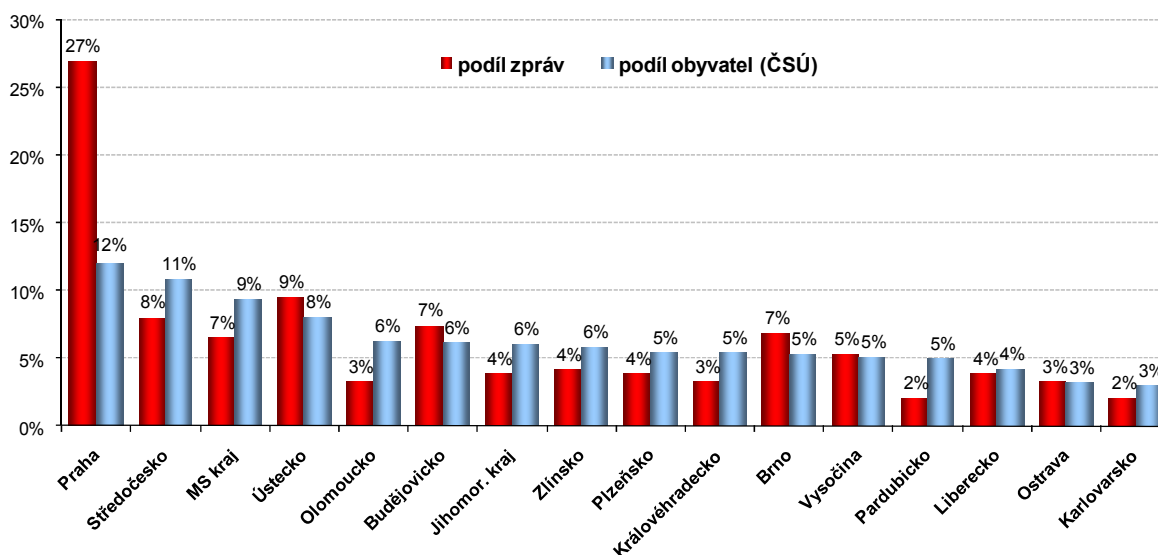
V prvním čtvrtletí roku 2010 věnovaly Události 27 % regionálně zaměřených příspěvků Praze (tj. o deset procentních bodů méně než v předchozím čtvrtletí, kdy relace věnovala prostor pátrání po pohřešované Aničce a komunální politice hlavního města).

V rámci zpráv o regionech zveřejnily Televizní noviny a Zprávy TV Prima nižší podíl příspěvků o Praze (21 %, resp. 14 %), vyšší podíl Ozvěny dne 18:00 (44 %).

S relativně vysokou četností se v uplynulém období mimo dlouhodobé obyčejně Události věnovaly Středočeskému kraji (doplňovací senátní volby na Kladně), Ústeckému kraji (manipulace voleb v Krupce), Jihočeskému kraji (obvinění bývalého tajemníka hejtmána Petra Podholy z ovlivňování přidělování evropských dotací) a Brnu (týrání malého Dominika, požár tržnice, nevyhovující absolventská práce primátora Brna Romana Onderky).

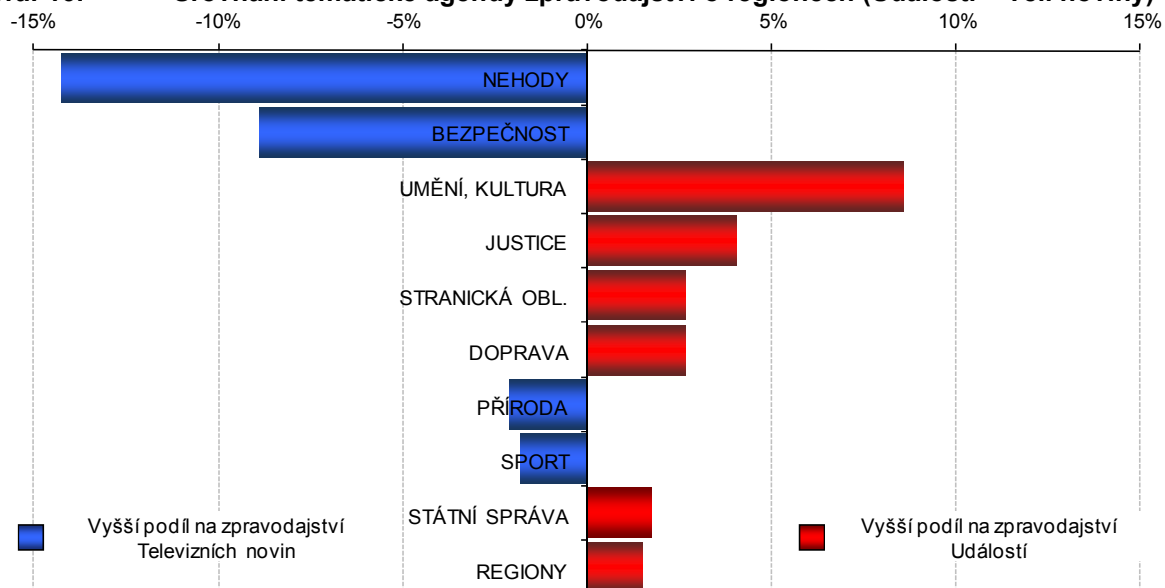
Privátní zpravodajské relace se ve sledovaném čtvrtletí oproti Událostem častěji věnovaly dění na Liberecku (Televizní noviny 7 %, Zprávy 9 %) a Karlovarsku (5 % a 8 %).

Graf 15: Poměr mezi podílem příspěvků z jednotlivých regionů a podílem obyvatel (Události)

Vedle míry zastoupení a vyváženého pokrytí regionů lze specifikovat úroveň zpravodajství o regionech také analýzou tematické struktury. Graf 16 ilustruje hlavní rozdíly v regionálním zpravodajství Událostí a Televizních novin. Události přinesly relativně vyšší zastoupení témat z kategorií UMĚNÍ/KULTURA, JUSTICE, STRANICKÁ OBLAST či DOPRAVA. Televizní noviny se obdobně jako v předchozích obdobích intenzivněji zaměřily na divácky atraktivnější zprávy v kategoriích NEHODY a BEZPEČNOST. Z grafu zároveň vyplývá, že rozdíly v prostoru věnovanému jednotlivým tematickým kategoriím jsou v příspěvcích o regionech ve srovnání obou sledovaných relací výrazné.

Graf 16: Srovnání tematické agendy zpravodajství o regionech (Události × Tel. noviny)

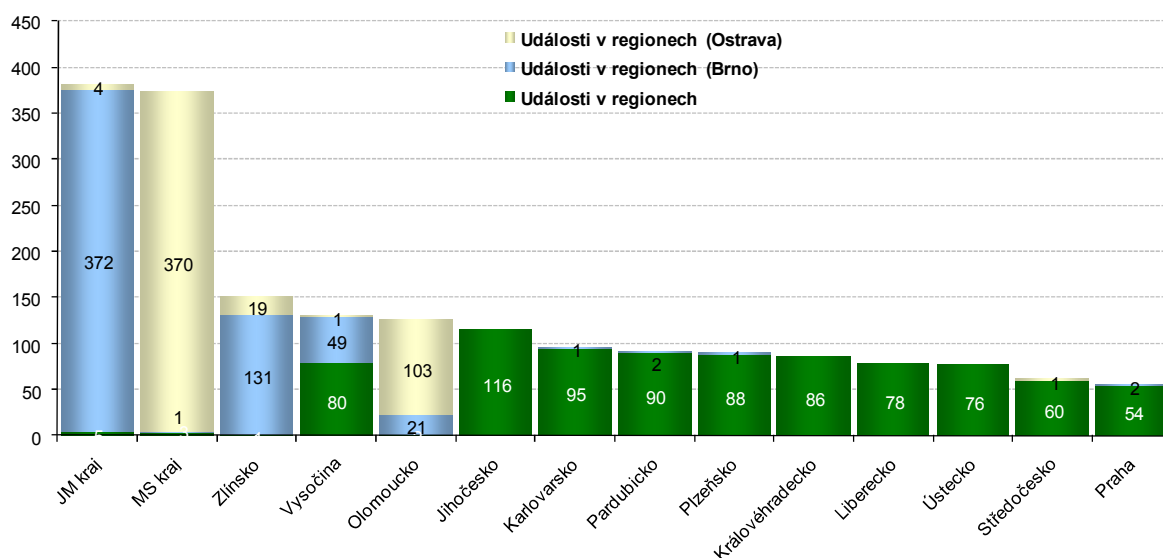

Základní osu regionálního zpravodajství zajišťuje ČT prostřednictvím relací produkovaných a vysílaných v televizních studiích v Praze, Ostravě a Brně. Rozdíly ve struktuře regionálního zpravodajství zařazeného do hlavních celostátních relací byly detailněji popsány výše. Pokrytí jednotlivými redakcemi se přesně nekryje s hranicemi regionů, Na Olomoucku a Zlínsku se setkává vysílání brněnského studia s ostravským, na Vysočině pražského studia s brněnským.

Graf 17 ukazuje, že nejvíce příspěvků věnovali v rámci regionálního zpravodajství ČT redaktori Jihomoravskému a Moravskoslezskému kraji. Pětici nejprezentovanějších krajů tvoří ty regiony, ve kterých se setkává vysílání dvou televizních studií.

Vysílání z Prahy pokrývá vyšší počet regionů. Nejvíce pozornosti upřela relace na dění v Jihočeském a Karlovarském kraji. Naopak Středočeský kraj zůstává dlouhodobě v pozadí zájmu pražské redakce. Mimo dlouhodobé trendy se jako nejméně intenzivně prezentovaný kraj aktuálně umístilo hlavní město Praha.

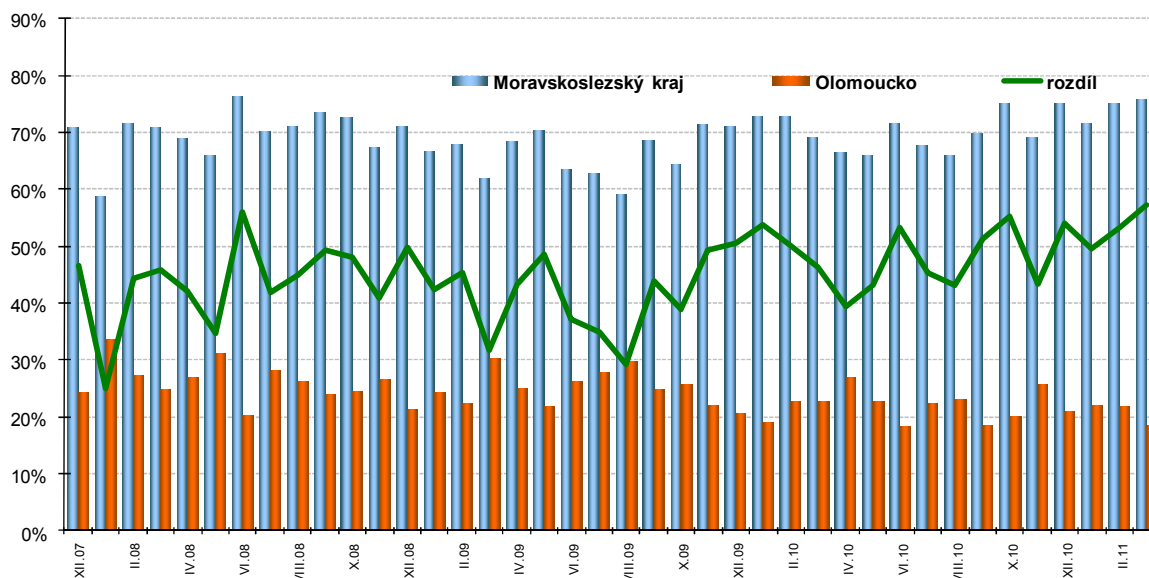
Graf 17: Pokrytí krajů v pořadech regionálního zpravodajství ČT

Poznámka: Do analýzy regionálních zpravodajských relací, kterou prezentuje Graf 17, jsou zahrnuty pouze ty kraje (příp. sídelní oblasti v těch krajích), kterým je věnována převážná část příspěvku. Praha tak mohla být například okrajově zmíněna ve většině příspěvků o Středočeském kraji, tento fakt se však do výsledku nepromítne. Záměrem tohoto metodického pravidla bylo akcentovat aspekt relevance ve zpravodajství.

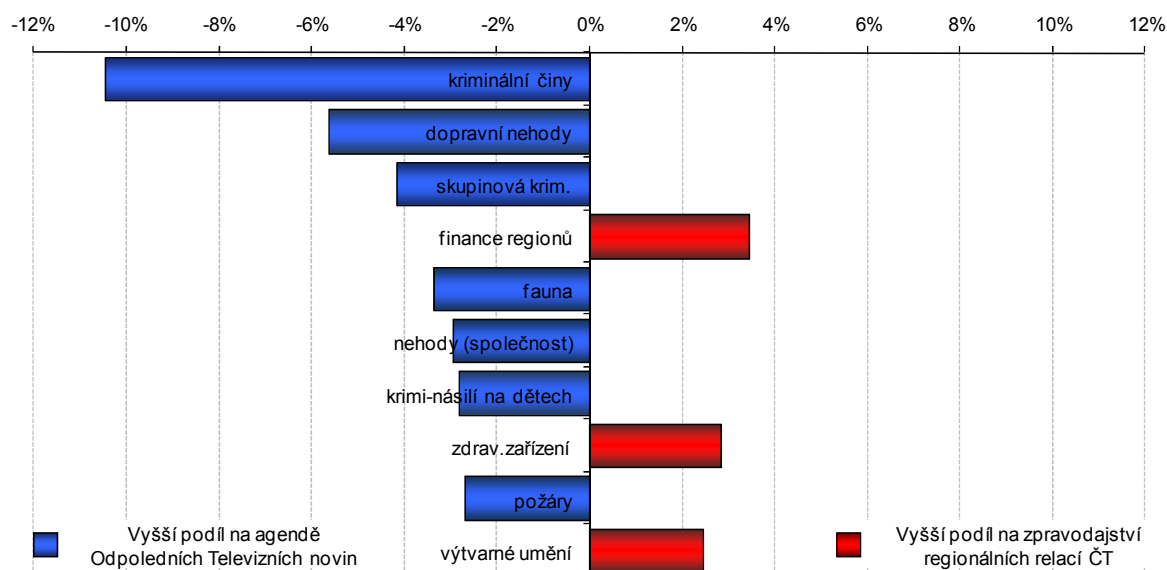
V lednu 2008 dosáhl rozdíl v pokrytí Moravskoslezského a Olomouckého kraje ve vysílání z Ostravy nejnižší hodnoty od února 2006 (25 %). Podobně příznivých hodnot dosáhl i v březnu 2009 (32 %) a v srpnu 2009 (29 %). Od té doby rozdíl v pokrytí dvou hlavních „spádových“ krajů ostravského studia kontinuálně stoupal ve prospěch Moravskoslezského kraje a v březnu 2011 dosáhl nového maxima (57 % ve prospěch pokrytí Moravskoslezského kraje).

Graf 18: Vývoj vyváženosti pokrytí Moravskoslezského kraje a Olomoucka v Reportu a Událostech v regionech (Ostrava)

Graf 19 porovnává tematickou strukturu regionálního zpravodajství České televize a TV NOVA (Odpolední Televizní noviny). Tematická struktura zpravodajství privátní stanice odpovídá obecnému zpravodajskému trendu vytyčenému televizí Nova – s výraznějším akcentem na divácky atraktivní oblasti, jako jsou individuální či skupinová kriminalita, dopravní nehody, nehody ve společenské sféře nebo fauna. Regionální zpravodajství ČT naopak častěji referovalo o tématech souvisejících s veřejným životem v krajích (tematický aspekt „finance regionů“), zdravotnických zařízeních a výtvarném umění.

Graf 19: Rozdíly v tematické agendě regionálních relací ČT1 a TV NOVA – tematické aspekty

6. Politické zpravodajství

Analýza politického zpravodajství je prováděna na úrovni „výpovědí“. Každá jednotlivá výpověď o konkrétním politikovi nebo politické straně je analyzována samostatně. Sledovány jsou přitom následující atributy:

- subjekt (politik nebo strana)
- tematická souvislost (s čím je subjekt spojován)
- kontext výpovědi (jak byl daný subjekt ve výpovědi představen?)
- výslovné hodnocení (jak byl daný subjekt výslovně hodnocen)
- původce výpovědi (Kdo je původcem informace, případného hodnocení a kontextu výpovědi o subjektu. Původcem hodnocení přitom nemusí být reportér. Hodnocení může pocházet od politického odpůrce, obyvatel, expertů apod. Například: analytici mohou kritizovat důchodovou reformu připravenou ministrem financí)

V jednom příspěvku tak může být analyzováno více výpovědí o stejném politikovi (nebo politické straně), a to v tom případě, že se některá ze složek výpovědi změní.

Jednotlivé tematické souvislosti jsou slučovány do nadřazených kategorií:

- informace o programově politických postojích/krocích (Například hospodářská politika, zdravotnictví, školství, rodinná politika ...)
- mezistranická témata (Informace o vzájemných vztazích, jednáních, střetech s partnery z ostatních politických stran)
- vnitrostranická témata (Informace o personálních záležitostech, stranických financích, sjezdech, stranických volbách ...)
- personální témata (Pouze v tom případě, je-li subjektem konkrétní politik. Například informace o vzdělání, zdravotním stavu, osobnostních vlastnostech ...)

Politické zpravodajství je senzitivní. Strany se navzájem podezírají z lepšího mediálního obrazu v důsledku nadstandardních vztahů s médii. Současně se samy snaží získat výhodu s cílem vylepšit svůj mediální obraz. Tato snaha je pochopitelně zcela legitimní.

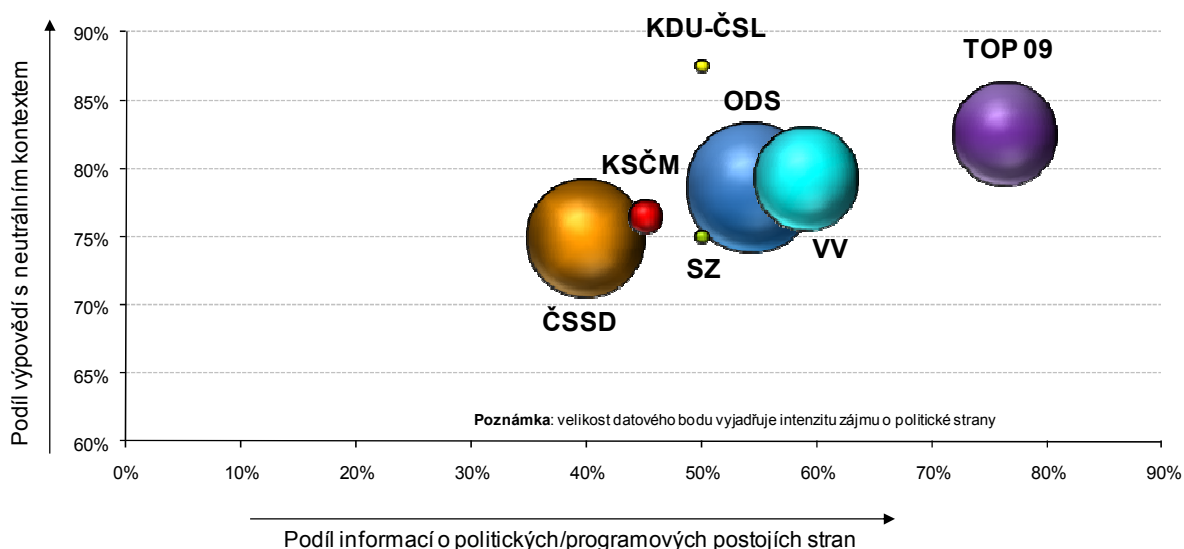
Na druhé straně stojí požadavek odstupu a neutrality média od popisovaných skutečností, a tedy i od politiků (platí pro zpravodajství, v publicistických pořadech se naopak očekává vyjádření názoru). To je chápáno jako základní kvalitativní požadavek a současně maxima profesionální žurnalistiky.

Kombinací výše popsaných atributů je možné sestavit „poziční mapu“ jednotlivých stran ve zpravodajství. Poziční mapa ukazuje tři základní kvality zpravodajství o politických stranách:

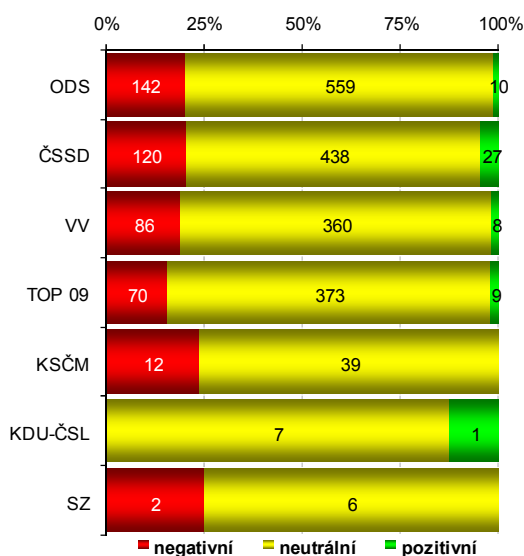
- neutralita zpravodajství (podíl kontextově neutrálních výpovědí na celkovém počtu výpovědí o politické straně) – kolmá osa Y
- věcnost výpovědí (podíl informací o programově politických postojích/krocích na celkovém množství informací o politické straně) – vodorovná osa X
- intenzita zájmu o politickou stranu (počet výpovědí o politické straně) – reprezentuje velikost „bubliny“

S nejvyšším podílem programově politických postojů/kroků byla v Událostech ve sledovaném období prezentována TOP 09, s nejvyšší neutralitou byla zmiňována KDU-ČSL. S nejnižším podílem informací o faktické politice a nejnižší mírou neutrality byla spojována ČSSD, a to zejména kvůli obvinění bývalého šéfa ústecké ČSSD Petra Bendy, kterého tehdejší ministr dopravy Vít Bárta označil za člověka, který spolu s vlivným podnikatelem Patrikem Oulickým řídí vedení Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) v Ústeckém kraji. Po Bendově prohlášení, že se bude bránit soudní cestou Vít Bárta reagoval vyjádřením, že si "ho dá k večeři".

Graf 20: Srovnání míry neutrality prezentace politických stran a podílu výpovědí o programově politických postojích/krocích (Události)

Graf 21: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (Události)

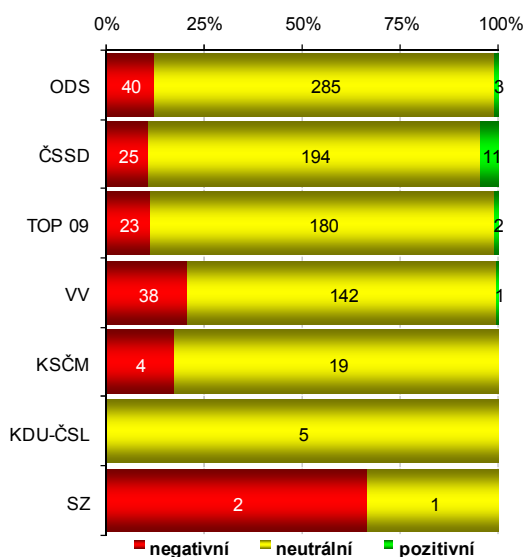

S nejvyšší mírou výpovědí o negativních skutečnostech prezentovaly Události v rámci politického zpravodajství KSČM (23,5 % výpovědí s negativním kontextem), kdy významná část negativního image strany byla spojena s kritikou vystoupení poslanců Marty Semelové a Miroslava Grebeníčka ve Sněmovně, kteří brojili proti zákonu o třetím odboji. Se stranou byl spojen také soud s Josefem Vondruškou a návrh na zákaz strany.

Podíl výpovědí v negativním kontextu u dvou hlavních parlamentních stran byl ve sledovaném období shodný. Na negativních výpovědích u ČSSD se mimo kauzy Petra Bendy podílela také kritika Davida Ratha ze strany Milana Urbana a Víta Bárty. U ODS byla kritika soustředěna především na ministra obrany Alexandra Vondru, Milana Jančíka a náměstkyni brněnského primátora Janu Bohuňovskou, pro údajně nevyhovující absolventskou práci.

Nejpříznivěji prezentovanou parlamentní stranou ve sledovaném období byla TOP 09.

Graf 22: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (Ozvěny dne)

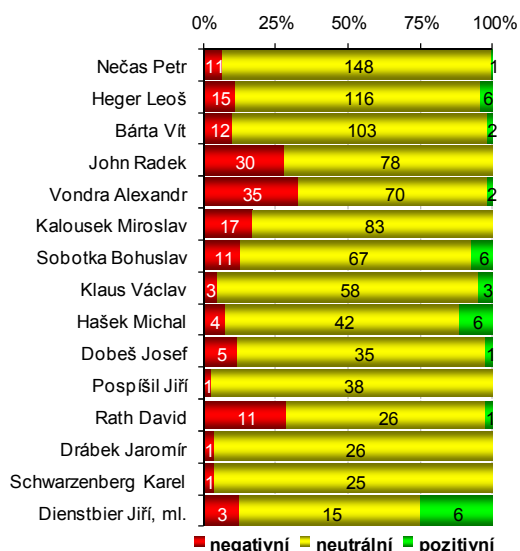

Na Českém rozhlase byly nejméně příznivě prezentovanou stranou Věci veřejné, přičemž rezonovala především kritika práce Radka Johna a požadavky na jeho odvolání z funkce.

Nejpříznivěji prezentovanou parlamentní stranou byla ČSSD, v jejímž obraze pozitivně bodovalo zvolení Bohuslava Sobotky novým stranickým předsedou.

Negativita u ODS byla spojena nejčastěji s Alexandrem Vondrou, Pavlem Drobilem a Patrikem Oulickým.

Graf 23: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (Události)

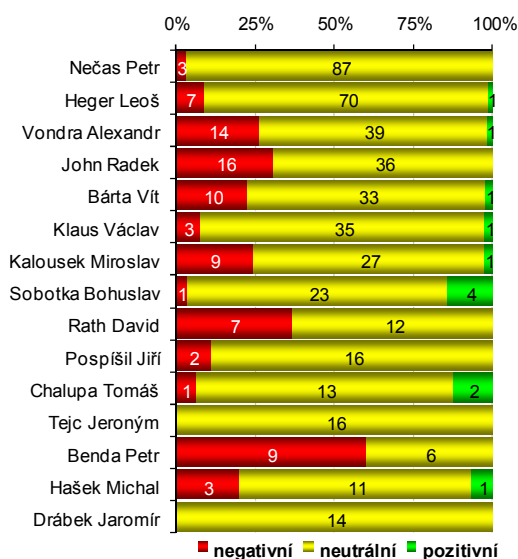

Politikem s nejméně příznivým mediálním obrazem se v prvním čtvrtletí 2011 v Událostech stal Alexandr Vondra, zejména kvůli zakázce za 766 milionů Kč firmě ProMoPro v době předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

Vysoký podíl negativních výpovědí u Radka Johna ovlivnila kritika jeho práce a důrazné požadavky na jedno odvolání. V nepříznivém vyznění profilu Miroslava Kalouska se promítla vyjádření premiéra Nečase, které ministra financí obviňoval z nepřipustných zásahů do vyšetřování kauzy ministra Vondry.

Převahu pozitivních výpovědí nad negativními získali představitelé ČSSD, konkrétně jihomoravský hejtman Michal Hašek a nový místopředseda a senátor za Kladno Jiří Dienstbier, ml.

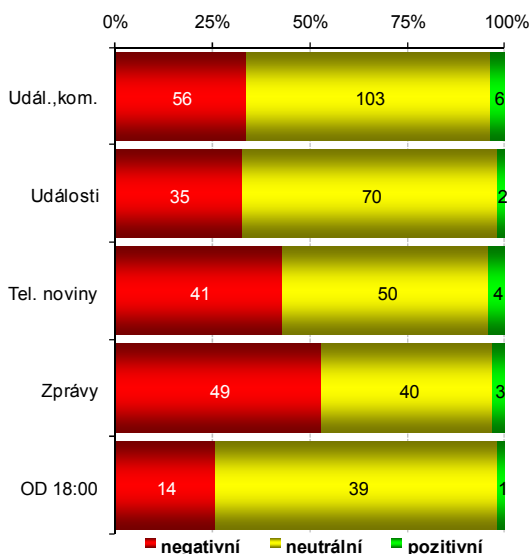
Graf 24: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (Ozvěny dne)

Sledovaná relace Českého rozhlasu s nejvyšším podílem negativních výpovědí prezentovala bývalého ústeckého šéfa ČSSD Petra Bendu. Nejčastějšími autory kritických výpovědí na jeho adresu byli Vít Bárta a lokální spolustraníci.

Relativně vysoký podíl v negativní prezentaci získali také Alexandr Vondra, Radek John, Vít Bárta, Miroslav Kalousek a David Rath. S převahou pozitivních výpovědí byli prezentováni předseda ČSSD Bohuslav Sobotka a ministr životního prostředí Tomáš Chalupa.

Graf 25: Kontext prezentace Alexandra Vondry – srovnání hlavních relací

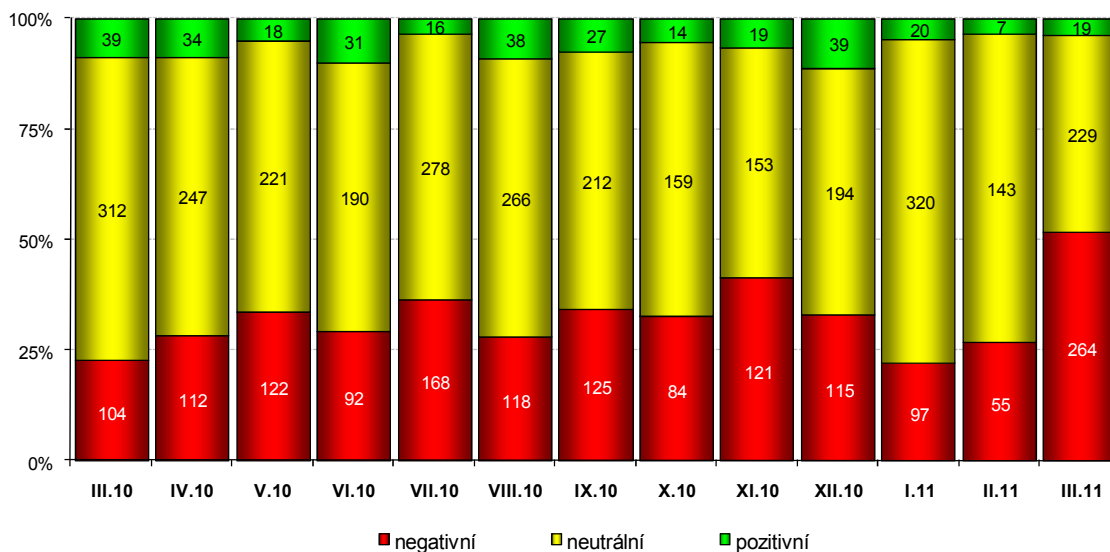
S nejvyšší intenzitou o Alexandru Vondrovi referovaly v prvním čtvrtletí 2011 Události, komentáře. S výrazně vyšším podílem negativních výpovědí byl politik prezentován v relacích privátních televizí: Televizní noviny (43% podíl negativních výpovědí) a Zprávy (53 %). Naproti tomu veřejnoprávní relace ministra obrany prezentovaly příznivěji: Události, komentáře (34 %), Události (33 %), Zpravodajství ČRo1 – Radiožurnálu v 18:00 (26 %). Privátní stanice jej zároveň prezentovaly s nižším podílem referencí o jeho politických postojích než stanice veřejnoprávních médií.

7. Ekonomické zpravodajství

Do ekonomického zpravodajství jsou jednak zahrnovány příspěvky, které se týkají makroekonomické situace České republiky, jednak příspěvky, ve kterých jsou popisovány podniky nebo branže. Není přítom podmínkou, aby se celý příspěvek týkal ekonomiky. Rozhodující je přítomnost makro nebo mikroekonomického tématu na prostoru alespoň 5 vteřin.

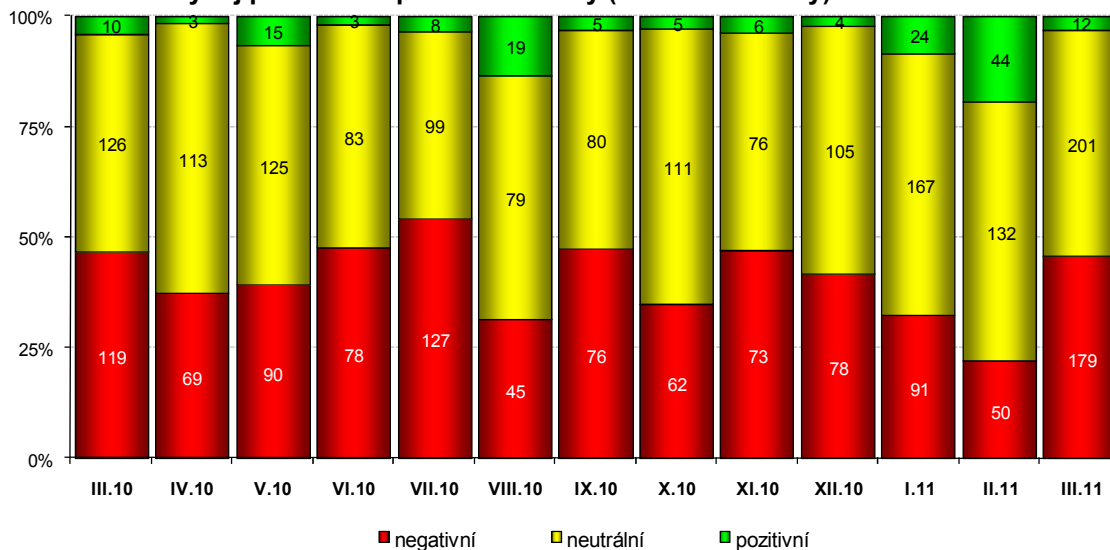
Graf 26 ukazuje, že za poslední sledovaný rok byla podniková sféra v Událostech nejpozitivněji představena právě v lednu 2011 (pouze 22 % negativně laděných výpovědí). V březnu se v obrazu podnikové sféry projevil boj o ovládnutí zadlužené Sazky, havárie v jaderné elektrárně Fukušima a zásah Vojenské policie v České televizi.

Graf 26: Vývoj prezentace podnikové sféry (Události)

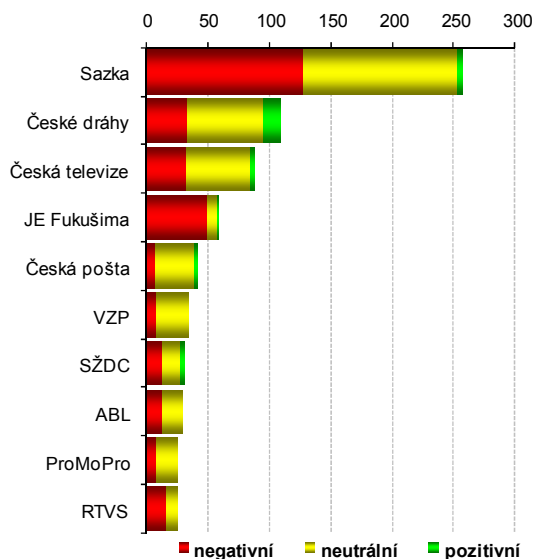

V Televizních novinách podíl negativně laděných výpovědí o podnikové sféře od listopadu 2010 do února 2011 poklesl o dvacet pět procentních bodů a dosáhl nejnižší hodnoty (22 %) za poslední čtyři roky. Za vysokým podílem pozitivních výpovědí stálo v převážné míře hodnocení vlastních aktivit a pořadů. V opětovném nárůstu negativity v březnu 2011 se projevila tragédie jaderné elektrárny Fukušima.

Graf 27: Vývoj prezentace podnikové sféry (Televizní noviny)

Graf 28: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Události)

Z hospodářských subjektů prezentovaly Události jednoznačně s nejvyšší intenzitou společnost Sazka, její finanční potíže i boje o její ovládnutí.

Druhou nejčastěji prezentovanou korporací byly České dráhy. Z TOP10 nejčastěji prezentovaných firem přepravce získal nejvyšší podíl pozitivních výpovědí, přičemž pozitivní odezvou vynikly inovace ve spojích vyšší kvality.

Oproti dlouhodobým zjištěním, kdy Česká televize bývá na čele žebříčku nejčastěji prezentovaných organizací s výrazně příznivým profilem stojí náleží z aktuálního období, kdy se ČT stala třetí nejčastěji prezentovanou společností a v důsledku zásahu ozbrojeného komanda Vojenské policie navíc s nezanedbatelným podílem informací v negativním kontextu.

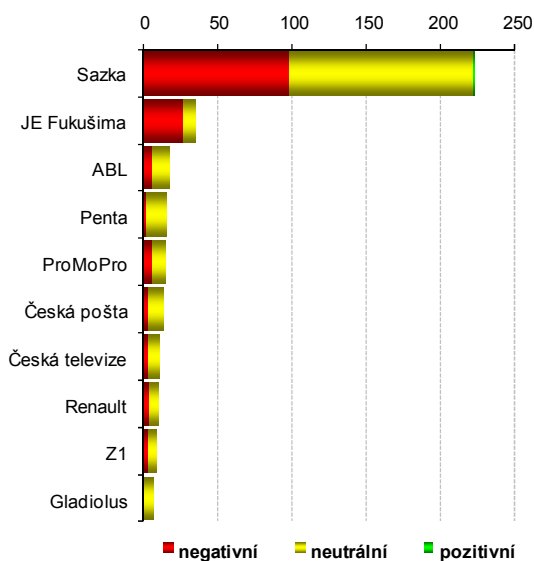
Jaderná elektrárna Fukušima včetně jejího provozovatele, společnosti Tepco, byla v prvním čtvrtletí 2011 jednoznačně nejnegativněji prezentovaným hospodářským subjektem.

Prezentace České pošty se nesla v duchu zabezpečení projektu sčítání lidu. VZP byla ze strany NKÚ nařčena že nedostatečně vymáhá své pohledávky. SŽDC byla spojována se snižováním počtu zaměstnanců a nehodami na přejezdech.

Do výčtu nejčastěji prezentovaných společností se prosadila i nově ustavená společnost RTVS (Rozhlas a televízia Slovenska) spojující v jeden celek Slovenskou televizi a rozhlas, a to v důsledku své kritické předluženosti.

Mezi nejčastěji prezentované firmy se v prvním čtvrtletí 2011 nevešel ČEZ (třetí nejčastěji prezentovaná společnost v roce 2010, aktuálně 30.).

Graf 29: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Ozvěny dne 18:00)

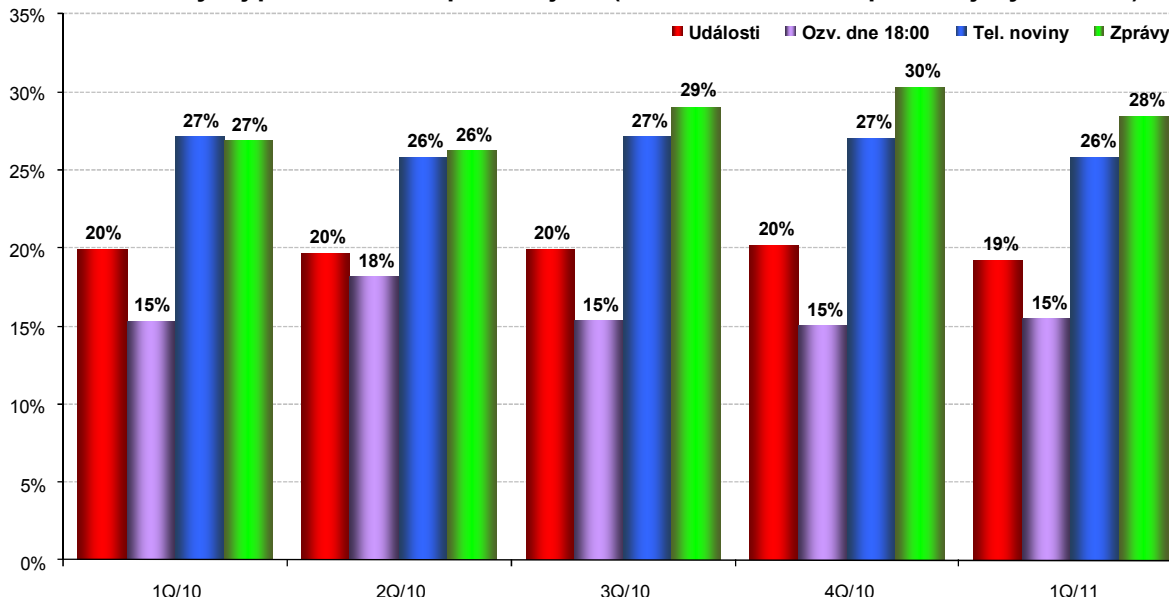
Prezentaci podnikové sféry v Ozvěnách dne jednoznačně dominovaly informace o Sazce. S problémy největší loterijní firmy v ČR souvisela také prezentace Penty (4. místo), Gladiolu (10. místo), E-Investu (11. místo), Bestsportu (16. místo) a KKCG (25. místo).

Jednoznačně nejnegativněji byla z hospodářských subjektů prezentována jaderná elektrárna Fukušima (Tepco).

8. Gender

Mediální zpravodajství může podporovat, nebo naopak rozrušovat stereotypy v myšlení majoritní veřejnosti o menšinách (počítejme mezi ně v rámci mediální reality i ženy). Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

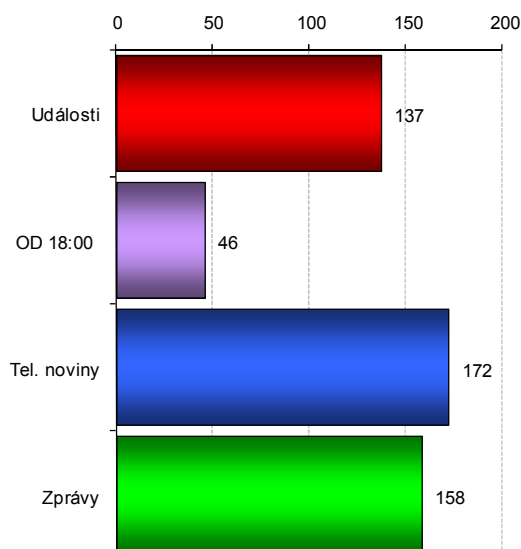
Graf 30: Vývoj podílu žen ve zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)

Prezentace žen v médiích neodpovídá jejich podílu na populaci. To je dáno především nižší mírou zastoupení žen v rozhodovacích pozicích a špičkové politice. V hlavních zpravodajských relacích veřejnoprávních médií bylo v prvním čtvrtletí 2011, podobně jako ve třech předcházejících letech, zastoupeno relativně méně ženských aktérek než v pořadech TV NOVA a TV Prima. Veřejnoprávní ČT dala v rámci své hlavní zpravodajské relace ženským protagonistkám více prostoru než pořad ČRo1.

Vyšší prostor věnovaný ženám ve zpravodajství privátních stanic je dlouhodobým jevem. Na druhou stranu je nutné konstatovat, že z hlediska role ve společnosti prezentují TV Nova a TV Prima ženy v pozicích s nižším společenským statusem (privátní role, oběť, pachatel, žena v podřízené pozici), což je dáno především odlišnou tematickou strukturou zpravodajství privátních médií, než je tomu v rámci relací ČT a ČRo1.

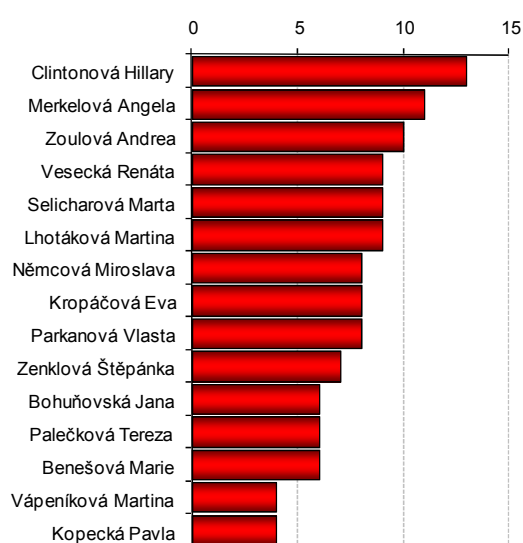
Graf 31: Počet různých žen ve zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)

Míra zastoupení žen se v Událostech od třetího kvartálu 2009 drží při 20% hranici. Podíl žen ve sledované relaci Českého rozhlasu je už ve třetím kvartále po sobě na 15% úrovni. Veřejnoprávní rozhlas dlouhodobě ženám věnuje nejméně prostoru.

Podobná zjištění přinášejí i absolutní čísla Grafu 31. Nejméně různých ženských osobností zmiňovala ve svém rámci sledovaná relace Českého rozhlasu. Nejvyšší počet různých žen zmínily ve zpravodajství Televizní noviny (172). Obě privátní stanice ženy prezentovaly s vyšší variabilitou (21 % ve Zprávách TV Prima, resp. 23 % v Televizních novinách pro 10 nejčteněji zmiňovaných žen) než Události (29 %)

Graf 32: Hitparáda nejpopsovanějších žen (Události)

Nejčastěji prezentovanými ženami byly v Událostech Hillary Clintonová a Angela Merkelová. Stejně tak na Českém rozhlasu, kde bylo pouze jejich pořadí opačné.

Třetí nejčastěji vystupující ženou událostí byla mluvčí pražské policie Andrea Zoulová, která se na obrazovce objevovala nejčastěji v souvislosti s případem Aničky Janatkové. Pro zpravodajství TV Nova, byla mluvčí Zoulová nejčastěji citovaná ženou, následována předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Danou Drábovou a policejní mluvčí Evou Kropáčovou.

Ve zpravodajství TV Prima se nejčastěji objevovala mluvčí České pošty Marta Selicharová a tehdejší poslankyně Věcí veřejných Kristýna Kočí.

V květnu 2011 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.